

โรงพยาบาลหนองคาย

ระเบียบปฏิบัติ

เลขที่ NK-HP-NSO-๐๐๙

เรื่อง แนวปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย
(Patient Identification)

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นายสมศักดิ์ ชัยจันทร์	สมศักดิ์	๑๒ กันยายน ๖๖
ทบทวนโดย	นางณัตี พิพิธสุทธิ์	ณัตี พิพิธ	๒๑ กันยายน ๖๖
อนุมัติโดย	นพ.ชรัสส์ สีบุนการณ์	ชรัสส์ สีบุนการณ์	๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้า ๒/๖
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-HP-NSO-๐๐๙	วันที่บังคับใช้	๑๘ เม.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง แนวปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification)		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (ครั้งที่เริ่มนับคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับที่ B ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖	<p><u>แก้ไข หน้า ๓/๖</u></p> <p>ข้อ ๔ แนวทางปฏิบัติ</p> <p>ข้อความเดิม ๔.๑.๒ ผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว แก้ไขเป็น ๔.๑.๒ ผู้ป่วยเด็กและผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว</p> <p><u>แก้ไข หน้า ๕/๖</u></p> <p>ข้อ ๖. การระบุตัวทราบแรกเกิด (New born)</p> <p>ข้อความเดิม คำว่า บุตรคุณ.....</p> <p>แก้ไขเป็น คำว่า บุตรนาง.....</p> <p><u>เหตุผลที่แก้ไข</u></p> <p>แก้ไขให้เป็นปัจจุบัน</p>			
				นพชรเมย สีบุนยารณ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้า ๓/๖
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-HP-NSO-๐๐๙	วันที่บังคับใช้	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แนวปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification)		

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้การบ่งชี้ตัวผู้ป่วยเป็นไปพิศทางเดียวกัน ป้องกันการบ่งชี้ตัวผู้ป่วยผิด
- ๑.๒ เพื่อรับประกันความปลอดภัยของผู้ป่วยที่มารับการบริการ

๒. คำจำกัดความ

การบ่งชี้ตัวผู้ป่วย (Patient Identification) หมายถึง การบ่งชี้ตัวผู้ป่วย โดยใช้ตัวบ่งชี้อย่างน้อย ๒ อย่าง ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล และ วัน เดือน ปี เกิด

๓. ขอบเขต/ผู้รับบริการ

ใช้เป็นแนวทางในการระบุตัวผู้ป่วยทุกรายก่อนการทำหัตถการทุกชนิด/ หรือกิจกรรมการพยาบาล

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับจะบุตัวผู้ป่วยตามแนวทางที่กำหนดก่อนทำการหัตถการ

๕. แนวทางปฏิบัติ

การป้องกันการระบุตัวผิดพลาด ผิดคน

- ๕.๑ ให้ใช้ตัวบ่งชี้ผู้ป่วยด้วยตัวบ่งชี้ ๒ อย่าง
  - ๕.๑.๑ ผู้ป่วยที่รู้สึกตัวและสื่อสารได้ ระบุตัวด้วย ชื่อ- นามสกุล และ วันเดือนปี เกิด
  - ๕.๑.๒ ผู้ป่วยเด็ก และผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว ให้เจ้าหน้าที่ระบุตัวด้วยชื่อ- สกุล และ วันเดือนปี เกิด
- ๕.๒ หากผู้ป่วยร่วมในการตรวจสอบ โดยให้ผู้ป่วยแจ้งชื่อ นามสกุล และ อายุ ก่อนเข้ารับบริการ
- ๕.๓ แพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ยืนยันความถูกต้องอีกครั้ง โดยสอบถามชื่อ นามสกุล และ วันเดือนปีเกิด ก่อนเริ่มการให้บริการ
- ๕.๔ ห้ามใช้หมายเลขเดี่ยงหรือห้องเป็นตัวบ่งชี้

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้า ๔/๖
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK- HP-NSO-00๙	วันที่บังคับใช้	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification)		

แนวทางการณ์ผู้ป่วยไม่สามารถตรวจสอบชื่อ นามสกุล และรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ป่วยได้ เช่น
ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว กำหนดให้ใช้ชื่อ นามสกุลสมมุติตามเพศที่แท้จริงของผู้ป่วย และให้ใส่เลขประจำตัวผู้ป่วย HN
เป็นลำดับตามระบบของโรงพยาบาล ดังนี้

- กรณีผู้ป่วยเป็นผู้ชาย ให้ใช้ชื่อว่า “ชายไทย หรือชายต่างชาติ” ไม่ทราบชื่อ ไม่ทราบนามสกุล
  - กรณีผู้ป่วยเป็นผู้หญิง ให้ใช้ชื่อว่า “หญิงไทย หรือหญิงต่างชาติ” ไม่ทราบชื่อ ไม่ทราบนามสกุล
  - กรณีผู้ป่วยเป็นเด็กผู้ชาย ให้ใช้ชื่อว่า “เด็กชายไทย หรือเด็กชายต่างชาติ” ไม่ทราบชื่อ ไม่ทราบนามสกุล
  - กรณีผู้ป่วยเป็นเด็กผู้หญิง ให้ใช้ชื่อว่า “เด็กหญิงไทย หรือเด็กหญิงต่างชาติ” ไม่ทราบชื่อ ไม่ทราบนามสกุล

แนวทางกรณีรับบริการแบบผู้ป่วยนอก (OPD)

๑. ทำการระบุตัวผู้ป่วยโดยใช้ ๒ ตัวบ่งชี้ ต้องทำในทุกขั้นตอนของการให้บริการ โดยต้องสอบถามผู้ป่วยโดยตรง ส่วนกรณีผู้ป่วยต่างชาติหรือมีข้อจำกัดในการสื่อสาร ให้บ่งชี้โดยตรวจสอบข้อมูลจากป้ายข้อมือและเทียบกับแฟ้มประวัติผู้ป่วย
  - ๒.กรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถสื่อสารได้ ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยอุบัติเหตุ ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัวหรือสับสนไม่สามารถบ่งชี้ได้ด้วยตัวเอง ให้ญาติของผู้ป่วยหรือผู้นำส่งมีส่วนร่วมในการระบบตัวทุกครั้ง

แนวทางกรณ์ปัจยอนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล (IPD)

๑. กำหนดให้ใช้ ๒ ตัวบ่งชี้ คือ ชื่อ นามสกุล และวัน เดือน ปีเกิด
  ๒. ต้องทำการระบุตัวผู้ป่วยด้วย ๒ ตัวบ่งชี้ทุกรายในทุกขั้นตอนการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ยา การให้เลือด การเก็บสิ่งส่งตรวจ การรักษาและการทำหัตถการหรือผ่าตัดผู้ป่วย
  ๓. ให้ดูชื่อ นามสกุลและวัน เดือน ปีเกิด ที่ป้ายข้อมือหรือข้อเท้าของผู้ป่วย เทียบกับแฟ้มเวชระเบียนผู้ป่วยเสมอ ห้ามใช้หมายเลขเตียงหรือห้องเป็นตัวบ่งชี้
  ๔. ขั้นตอนการซึ่งบ่งตัวผู้ป่วย คุณชื่อ.....นามสกุล.....อะไร์คส/ครรภ
ขอทราบ วัน เดือน ปีเกิด ..... ด้วยคส/ครรภ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้า ๕/๖
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK- HP-NSO-๐๐๙	วันที่บังคับใช้	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แนวปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification)		

ก. การระบุตัวผู้ป่วยในการรับบริการหรือการเข้ารักษา

แนวทางกรณีการใส่ป้ายข้อมูลผู้ป่วย

๑. ป้ายข้อมือ หรือป้ายข้อเท้าของผู้ป่วยจะประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ ชื่อ นามสกุล เดือน เดือน ปี เกิด , เลขประจำตัวผู้ป่วย (HN)

๒. ผู้ป่วยในทุกรายต้องสวมป้ายข้อมือตลอดเวลาที่อยู่โรงพยาบาล รวมถึงผู้ป่วยทำหัตถการที่มีการสอดใส่ อุปกรณ์เข้าไปในร่างกาย ผู้ป่วยที่ไม่มีความรู้สึกตัวหรือมีระดับความรู้สึกตัวลดลง ผู้ป่วยต่างชาติที่มี ข้อจำกัดในการสื่อสารด้านภาษาหรือภาษาอังกฤษที่ไม่สามารถสื่อสารระหว่างกันได้

๓. ให้ทุกหน่วยงานมีระบบثنวนซ้ำและตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ (Double check)

หมายเหตุ : ก่อนบันทึกข้อมูลลงป้ายข้อมือ ต้องตรวจสอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล เดือน เดือน ปี เกิด , เลขประจำตัวผู้ป่วย (HN) ก่อนทุกครั้ง

ข. การระบุตัวทารกแรกเกิด (New born)

แนวทางกรณีคลอดบุตร

๑. ให้ใช้ ๒ ตัวบ่งชี้คือ ชื่อ นามสกุล เดือน เดือน ปี เกิด ของทารกเป็นมาตรฐาน

๒. เจ้าหน้าที่ห้องคลอดต้องจัดเตรียมป้ายข้อมือหรือข้อเท้า ๒ ชุด ประกอบด้วย ป้ายข้อมือ ๑ เป็นสีน้ำเงิน ของมารดา และป้ายข้อมือ ๒ เป็นสีน้ำเงินของบุตร ซึ่งระบุคำว่า บุตรนาง..... ในช่องว่าง (ใส่ชื่อ นามสกุล ของมารดา)

๓. ถ้าเป็นฝาแฝด ให้ระบุคำว่า ลำดับที่ ๑ ลำดับที่ ๒ ลำดับที่ ๓ นำหน้าคำว่า บุตรนาง.....

๔. ทำการทวนสอบข้อมูลในป้ายของทารกทั้งสองคน เมื่อมารดาขึ้นยืนความถูกต้องแล้ว ให้เตรียมป้าย ข้อมือของทารกวางไว้ใน crib ที่ใช้สำหรับเด็ก

๕. เมื่อทารกแรกเกิด เจ้าหน้าที่ห้องคลอดใส่ข้อมูล (ระบุเพศ) เพิ่มในป้ายข้อมือของทารกที่ได้เตรียมไว้ และทำการผูกข้อมือทั้งสองข้าง จากนั้นอุ้มให้มารดาตราจูเพศของทารก

๖. เมื่อทารกมาถึงห้องผู้ป่วยหลังคลอด เจ้าหน้าที่ห้องผู้ป่วยหลังคลอดต้องตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

แนวทางกรณีทารกฝาแฝด

๗. เจ้าหน้าที่ห้องคลอดจากผู้ระบุลำดับของทารก ตามเวลาที่เกิด ได้แก่ ลำดับที่ ๑ ลำดับที่ ๒ และเมื่อ ทารกถูกนำส่งมาที่แผนกทารกแรกเกิด จะกำหนดชื่อสมมุติให้ทารกแฝดแต่ละราย ดังนี้

กำหนดให้ระบุชื่อสมมุติของทารกเป็นชุดข้อมูลดังต่อไปนี้

ชุดที่ ๑ ครอบครัวที่ ๑ กำหนดชื่อทารกเป็นแฝด ๑, แฝด ๒, แฝด ๓

ชุดที่ ๒ ครอบครัวที่ ๒ กำหนดชื่อทารกเป็นแฝด A, แฝด B, แฝด C

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้า ๖/๖
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK- HP-NSO-๐๐๙	วันที่บังคับใช้	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แนวปฏิบัติการระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification)		

- ชุดที่ ๓ ครอบครัวที่ ๓ กำหนดชื่อทารกเป็นแฟเด ก, แฟเด ๔, แฟเด ๕
 ชุดที่ ๔ ครอบครัวที่ ๔ กำหนดชื่อทารกเป็นแฟเด one, แฟเด two, แฟเด three
 ๑. การกำหนดชื่อสมมุติให้ใช้ชื่อสมมุติในชุดที่ ๑ เป็นหลัก คือ แฟเด ๑, แฟเด ๒, แฟเด ๓ ตามลำดับ
 ๒. ในกรณีที่หน่วยงานมีหารกແດมากกว่า ๓ ครอบครัว ให้กำหนดชื่อสมมุติ โดยใช้ชื่อสมมุติในชุดที่ ๑,
 ๒ และ ๔ ตามลำดับ
 ๔. ในการระบุตัวทารก fade กำหนดให้ใช้ชื่อ สมมุติของทารก ชื่อ นามสกุลของมารดา และวัน เดือน
 ปีเกิดของทารก

๖. ตัวชี้วัด

- ๖.๑ อุบัติการณ์การระบุตัวผู้ป่วยในการให้บริการผู้ป่วย เท่ากับ ๐
 ๖.๒ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติฉุกเฉิน(PR) มากกว่าร้อยละ ๘๐

๗. เอกสารอ้างอิง

๑. สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล(องค์มหาชน) เป้าหมายความปลอดภัยของผู้ป่วย ของประเทศไทย พ.ศ.
 ๒๕๖๑ Patient Safety Goals: SIMPLE Thailand ๒๐๑๙: สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การ
 มหาชน), ๒๕๖๑ หน้ารวมปก ISBN: ๙๗๘-๖๑๖-๘๐๒๔-๑๙-๕
 ๒. ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-PR-RM-๐๐๔ เรื่อง เข้มงวดความปลอดภัยโรงพยาบาล

๘. ภาคผนวก/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

สรุปการระบุตัวผู้ป่วยของโรงพยาบาลหนองคาย

๑. ขั้นตอนการระบุตัวผู้ป่วยในแต่ละชุด : จุดตัดกรอง ห้องบัตร ห้องตรวจต่างๆ

ด้านเจ้าหน้าที่	ด้านผู้ป่วยและญาติ
๑. สวัสดีค่ะ/ครับ ขออนุญาตทราบ ชื่อ.....สกุล.....และวัน เดือน ปีเกิด ด้วยค่ะ/ครับ	๑. พม/ติดฉัน /ป้า/ลุง...ชื่อ.....สกุล.....เกิด วันที่..เดือน..ปี....
๒. ขอทราบส่วนอีกครั้ง คุณไปรักษาตัวที่...สกุล...วัน... เกิด.... น้ำกะ / ครับ .... (หลังที่ผู้ป่วยแจ้ง)	๒. แสดงบัตร ประชาชน.... เมื่อถูกห้องของ ๓. ขอทราบส่วนการระบุตัวผู้ป่วยก่อนที่ จะได้รับบริการ
๒. ขั้นตอนการระบุตัวผู้ป่วย : ทุกห้องผู้ป่วย ๒.๑ ขออนุญาตทราบ ชื่อ.....สกุล.....และวัน เดือน ปีเกิดด้วยค่ะ/ครับ	
๒.๒ ตรวจสอบ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ที่ป้ายข้อมือ ก่อนให้บริการ	
๓. ขั้นตอนการระบุตัวผู้ป่วยในห้องผู้ป่วย : กรณีเตียง ๓.๑ ขออนุญาตทราบ ชื่อ.....สกุล.....และวัน เดือน ปีเกิดด้วยค่ะ/ครับ...(จากผู้ป่วย)	
๓.๒ ตรวจสอบ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ที่ป้ายข้อมือ ก่อนให้บริการ	
๓.๓ ให้ผู้ป่วยชื่อเมื่อ ที่เมื่อ ชื่อ...สกุล....และวัน...เดือน...ปีเกิด.....	
๔. การทำบันทึกชื่อเมื่อ ที่เมื่อ ชื่อ...สกุล....และวัน...เดือน...ปีเกิด.....	
๕. การทำสื紝ในการประชาสัมพันธ์ การระบุตัวผู้ป่วยของโรงพยาบาลหนองคาย	